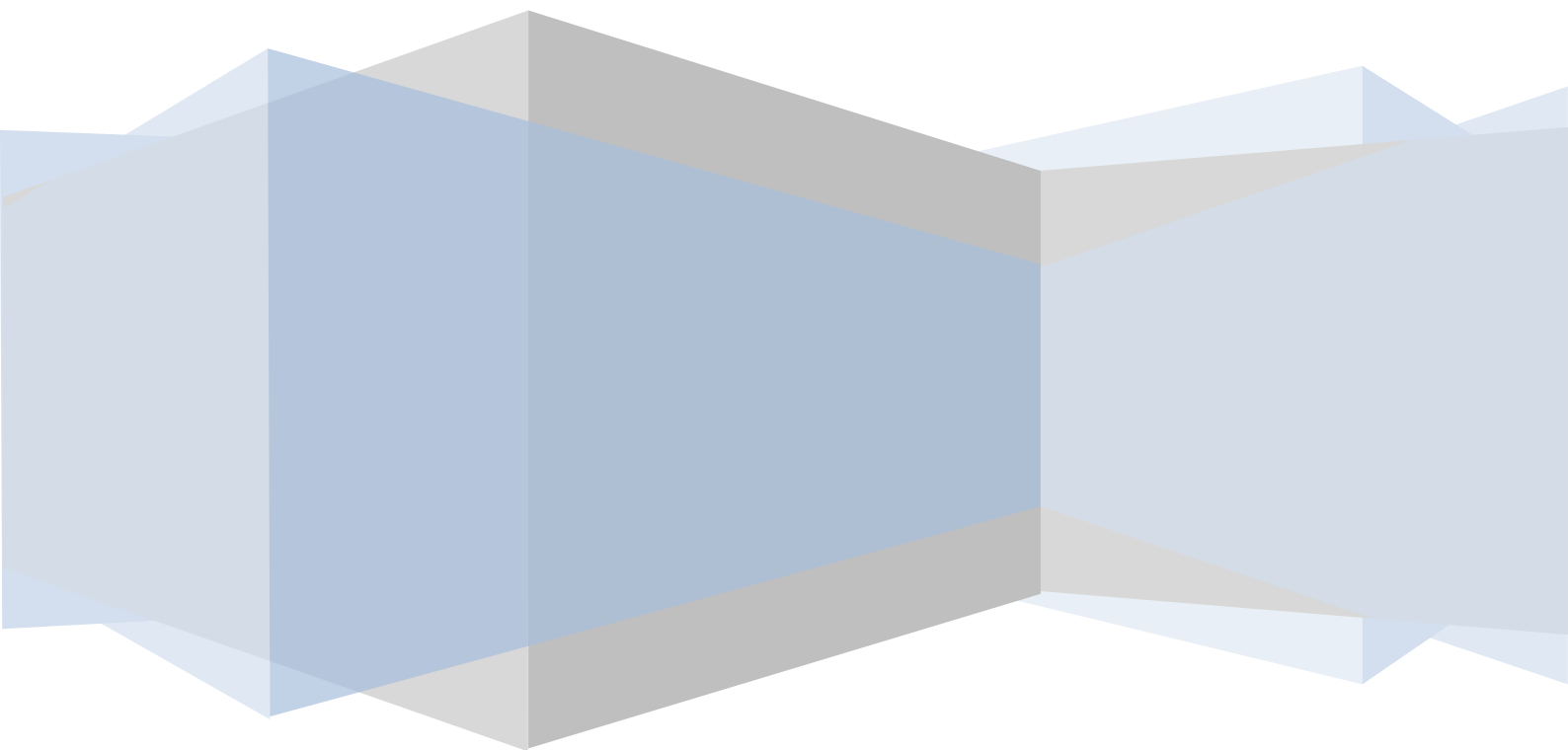

Programación de Piano

Departamento de Tecla

[Escribir el nombre del autor]

INDICE:

1. GRAO ELEMENTAL.....	5
1.1 Obxectivos comúns ao Grao Elemental.....	
1.2 <i>1º Curso</i>	6
Obxectivos	
Contidos, secuencia e temporalización	
Secuencia e temporalización	
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles	
Requisitos mínimos esixibles	
Procedementos e instrumentos de avaliación	
Criterios de cualificación	
Proba extraordinaria de setembro	
Perda do dereito á avaliación continua	
Enfoque metodolóxico	
Repertorio orientativo	
1.3 <i>2º Curso</i>	10
Obxectivos	
Contidos, secuencia e temporalización	
Secuencia e temporalización	
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles	
Requisitos mínimos esixibles	
Procedementos e instrumentos de avaliación	
Criterios de cualificación	
Proba extraordinaria de setembro	
Perda do dereito á avaliación continua	
Enfoque metodolóxico	
Repertorio orientativo	
1.4 <i>3º Curso</i>	15
Obxectivos	
Contidos, secuencia e temporalización	
Secuencia e temporalización	
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles	
Requisitos mínimos esixibles	
Procedementos e instrumentos de avaliación	
Criterios de cualificación	
Proba extraordinaria de setembro	
Perda do dereito á avaliación continua	
Enfoque metodolóxico	
Repertorio orientativo	
1.5 <i>4º Curso</i>	20
Obxectivos	
Contidos, secuencia e temporalización	
Secuencia e temporalización	
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles	
Requisitos mínimos esixibles	
Procedementos e instrumentos de avaliación	
Criterios de cualificación	
Proba extraordinaria de setembro	
Perda do dereito á avaliación continua	
Enfoque metodolóxico	
Repertorio orientativo	

2. GRAO PROFESIONAL..... 26

2.1 Acceso aos diferentes cursos do Grao Profesional.....

2.2 Premio Fin de Grao.....

2.3 Obxectivos comúns ao Grao Profesional.....

2.4.1 1º Curso..... 27

Obxectivos
Contidos, secuencia e temporalización
 Secuencia e temporalización
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles
 Requisitos mínimos esixibles
Procedementos e instrumentos de avaliación
Criterios de cualificación
 Proba extraordinaria de setembro
 Perda do dereito á avaliación continua
Enfoque metodolóxico
 Repertorio orientativo

2.4.2 2º Curso..... 32

Obxectivos
Contidos, secuencia e temporalización
 Secuencia e temporalización
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles
 Requisitos mínimos esixibles
Procedementos e instrumentos de avaliación
Criterios de cualificación
 Proba extraordinaria de setembro
 Perda do dereito á avaliación continua
Enfoque metodolóxico
 Repertorio orientativo

2.4.3 3º Curso..... 36

Obxectivos
Contidos, secuencia e temporalización
 Secuencia e temporalización
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles
 Requisitos mínimos esixibles
Procedementos e instrumentos de avaliación
Criterios de cualificación
 Proba extraordinaria de setembro
 Perda do dereito á avaliación continua
Enfoque metodolóxico
 Repertorio orientativo

2.4.4 4º Curso..... 43

Obxectivos
Contidos, secuencia e temporalización
 Secuencia e temporalización
Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles
 Requisitos mínimos esixibles
Procedementos e instrumentos de avaliación
Criterios de cualificación
 Proba extraordinaria de setembro
 Perda do dereito á avaliación continua
Enfoque metodolóxico
 Repertorio orientativo

2.4.5	5º Curso.....	49
	Obxectivos Contidos, secuencia e temporalización Secuencia e temporalización Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles Requisitos mínimos esixibles Procedementos e instrumentos de avaliación Criterios de cualificación Proba extraordinaria de setembro Perda do dereito á avaliación continua Enfoque metodolóxico Repertorio orientativo	
2.4.6	6º Curso.....	55
	Obxectivos Contidos, secuencia e temporalización Secuencia e temporalización Criterios de avaliación e requisitos mínimos esixibles Requisitos mínimos esixibles Procedementos e instrumentos de avaliación Criterios de cualificación Proba extraordinaria de setembro Perda do dereito á avaliación continua Enfoque metodolóxico Repertorio orientativo	
2.5	Recursos didácticos, tecnoloxías da información e da comunicación, material curricular e bibliográfico.....	61
2.6	Procedementos de acceso ao currículo para o alumnado con necesidades específicas Principios relacionados co alumnado con necesidades específicas Clasificación das necesidades educativas especiais, atendendo as causas da necesidade e na súa localización Atención ao alumnado con necesidades específicas	
2.7	Actividades culturais e de promoción	
2.8	Procedementos para que o departamento coordine, valore e revise o desenvolvemento e o resultado da súa programación didáctica	
2.9	Procedementos para realizar á avaliación interna do departamento Reflexións preliminares Avaliación interna Requisitos necesarios para considerar a autoavaliación como estratexia de cambio e mellora O departamento realizará a súa autoavaliación segundo se recolle nas seguintes fases	

1. GRAO ELEMENTAL

Os 4 cursos que compoñen o grao elemental, constitúen unha etapa de suma importancia para o desenvolvemento do futuro instrumentista. Ao longo deste período sentaranse as bases dunha técnica correcta e eficaz e, o que é máis importante, duns coñecementos musicais que cristalicen e que haberán de ser ampliados no grao profesional.

1.1 OBXECTIVOS COMÚNS AO GRAO ELEMENTAL

5

- Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas. Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.
- Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especialidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.
- Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmonicamente ao conxunto.
- Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.

- Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.

- Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do Galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.
- Establecer as bases para desenvolver no alumnado a capacidade de interpretar en público, de memoria e con seguridade, e que permita vivir a música como medio de comunicación.
- Crear no alumnado o hábito de actuar en público.
- Desenvolver a memoria e a capacidade de improvisación como bos medios para lograr unha maior liberdade de expresión.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse, ser autocrítico e valorar o propio rendemento en relación co tempo empregado, así como buscar solucións aos problemas que xurdan nunha partitura.
- Sentar as bases que permitan formar unha técnica pianística sólida.

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o grao elemental anteriormente descritos, o ensino do piano neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- ☐ Adoptar unha posición adecuada do corpo en relación ao instrumento que favoreza a acción do conxunto brazo - antebrazo - man sobre o teclado.
- ☐ Coñecer o teclado.
- ☐ Coñecer os pedais e o seu funcionamento.
- ☐ Aprender xogando.
- ☐ Sentar as bases dunha utilización consciente do peso do brazo.
- ☐ Adquirir un grao de desenvolvemento técnico que permita interpretar obras de dificultade adecuada ao nivel con corrección e liberdade.
- ☐ Crear no alumnado o hábito de actuar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- ☐ Desenvolvemento da percepción interna da propia relaxación, así como os indispensábeis esforzos musculares que require a execución instrumental.
- ☐ Desenvolvemento da habilidade de cada man e da execución coordinada de ambas.
- ☐ Práctica da técnica dixital, dirixida a incrementar a independencia, velocidade, resistencia e a capacidade de diversificación dinámica, partindo dos movementos das articulacións dos dedos.
- ☐ Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para obter unha boa calidade de son.
- ☐ Desenvolvemento da capacidade de obter sons de distinta intensidade entre ambas mans.
- ☐ Interpretación dun repertorio de obras, de dificultade adecuada ao nivel.
- ☐ Adestramento progresivo da memoria.
- ☐ Desenvolvemento de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- ☐ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, axustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ❑ Completar o programa establecido para o curso.
- ❑ Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- ❑ Interpretar en público, como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- ❑ Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- ❑ Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- ❑ Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- ❑ Asistir, na medida do posible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- ❑ Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- ❑ Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- ❑ Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ❑ No primeiro curso de Grao Elemental o programa estará integrado por **9 obras**, dúas delas de memoria.
 - **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará integramente o programa.**
- ❑ Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- ❑ Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ❑ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ❑ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ❑ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.

- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ *Interpretación en público*: O profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase ata un 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

MÉTODOS E REPERTORIO ORIENTATIVO

- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 1, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel elemental 1, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 2, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel el. 2, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Popular, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Classics, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Christmas, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Favorites, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Rock´n Roll, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Jazz and Blues, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Hymns, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Kids´ Songs, nivel 1, Nancy e Randall Faber.
- Estudios infantís, C. Czerny.
- Os cinco dedos, C. Czerny.
- 100 recreacións fáciles, C. Czerny.
- Mikrokosmos, vol. 1 (a partir do nº 17), B. Bartók.
- Cadernos de Adriana, Antón García Abril: como mínimo 3 obras.
- D. Kabalevsky, pezas para nenos op. 39 (ate o nº 12 incluído).
- Piano Básico de Bastien: Preparatorio e nivel 1 na súa totalidade

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o grao elemental anteriormente descritos, o ensino do piano neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- ❑ Adoptar unha posición adecuada do corpo en relación ao instrumento que favoreza a acción do conxunto brazo - antebrazo - man sobre o teclado.
- ❑ Sentar as bases dunha utilización consciente do peso do brazo.
- ❑ Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e saber utilizalas dentro das esixencias do nivel.
- ❑ Adquirir un grao de desenvolvemento técnico que permita interpretar obras de diferentes estilos e dificultade adecuada ao nivel con corrección e liberdade.
- ❑ Profundar no coñecemento dos pedais e a súa utilización.
- ❑ Crear no alumnado o hábito de actuar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- ❑ Desenvolvemento da percepción interna da propia relaxación, así como os indispensábeis esforzos musculares que require a execución instrumental.
- ❑ Desenvolvemento da habilidade de cada man e da execución coordinada de ambas.
- ❑ Práctica da técnica dixital, dirixida a incrementar a independencia, velocidade, resistencia e a capacidade de diversificación dinámica, partindo dos movementos das articulacións dos dedos.
- ❑ Iniciación no estudio dos movementos posíbeis, a partir das distintas articulacións do brazo (pulso, cóbado, ombro).
- ❑ Iniciación no coñecemento dos diferentes modos de ataque.
- ❑ Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para obter unha boa calidade de son.
- ❑ Desenvolvemento da capacidade de obter sons de distinta intensidade entre ambas mans.
- ❑ Interpretación dun programa formado por estudos e obras do repertorio pianístico, que abranzan épocas e estilos diferentes e que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- ❑ Adestramento progresivo da memoria.
- ❑ Iniciación na comprensión das estruturas musicais: motivos, temas, períodos, frases, seccións..., para chegar a unha interpretación consciente.
- ❑ Iniciación no arte de frasear.
- ❑ Desenvolvemento de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- ❑ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, axustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- ❑ Completar o programa establecido para o curso.
- ❑ Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- ❑ Interpretar en público, como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- ❑ Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- ❑ Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- ❑ Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- ❑ Asistir, na medida do posible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- ❑ Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- ❑ Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- ❑ Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ❑ No segundo curso de Grao Elemental o programa estará integrado por **9 obras**, dúas delas de memoria.
 - **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará integramente o programa.**
- ❑ Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.
- ❑ Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ▣ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ▣ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ▣ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ *Asistencia á clase e actitude fronte á materia.*

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.

- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase ata un 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

MÉTODOS E REPERTORIO ORIENTATIVO

- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 2, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel el. 2, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 3, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel el. 3, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Popular, nivel 2, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Classics, nivel 2 e 3, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Christmas, nivel 2 e 3, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Favorites, nivel 2 e 3, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Rock´n Roll, nivel 2 e 3, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Jazz and Blues, nivel 2 e 3, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Hymns, nivel 2 e 3, Nancy e Randall Faber.
- PreTime Piano Kids´Songs, nivel 2 e 3, Nancy e Randall Faber.
- Piano Básico de Bastien", nivel 2 e 3 Estudiar na súa totalidade o método"

1.- ESTUDIOS. Tres estudios:

- 🎵 **Burgmüller:** Op. 100, nº 1, 2, 3, 4, 5, 6,7,8,10,11,16,17,19.
- 🎵 **Czerny:** 100 estudios fáciles. Del nº 68 al 100 excepto el nº 73 y 78.
- 🎵 **Czerny:** Los cinco dedos Op. 777, nº 5, 6, 9,10, 13, 16, 19, 20, 21 y 22.
- 🎵 **Köhler:** Estudios Op. 50 y Op. 151.
- 🎵 **Loeschorn:** Children's Estudios Op. 181

2.- OBRAS BARROCAS. Unha obra elegida de:

- 🎵 **Bach:** Álbum de Ana Magdalena.
- 🎵 **Corelli:** Gavote Sol M
- 🎵 **Handel:** Minueto, Chacona, Zarabanda

3.- OBRAS CLÁSICAS. Unha obra:

- 🎵 **Beethoven:** Danzas campestres (las tres equivalen a una sonatina) Sonatina nº 5.
- 🎵 **Clementi:** Sonatina Op. 36 nº 1.
- 🎵 **Kuhlau:** Sonatina Op. 88 nº 1.
- 🎵 **Steibelt:** Sonatina.

4.- OBRAS ROMÁNTICAS. Unha obra:

- 🎵 **Schumann:** Álbum de la juventud nº 1, 2, 3, 4, 5, 6.
- 🎵 **Tchaikovsky:** Álbum de la juventud (selección primeros números).
- 🎵 **Amy Beach:** Children,s Álbum op36

5.- OBRAS DEL SIGLO XX. Unha obra:

- 🎵 **Bartok:** Mikrokosmos (2º cuaderno).For children Vol I Cuadernos I y II nº 2, 3, 7,13, 14 y 25.
Volumen II Cuadernos III y IV nº 2, 4, 7, 9, 10, 14, 17, 23 y 24.
- 🎵 **Cecile Chaminade:** Álbum des Enfants op123
- 🎵 **Schostakovitch:** Children`s Album nº 1, 2 y 3 .
- 🎵 **Prokofiev:** Piezas Op. 65 nº 8.
- 🎵 **Stravinsky:** Los cinco dedos nº 1, 2, 3, 4, 5 y 6.

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o grao elemental anteriormente descritos, o ensino do piano neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- ❑ Adoptar unha posición adecuada do corpo en relación ao instrumento que favoreza a acción do conxunto brazo - antebrazo - man sobre o teclado.
- ❑ Sentar as bases para unha utilización consciente do peso do brazo.
- ❑ Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e saber utilizalas dentro das esixencias do nivel.
- ❑ Mostrar un grao de desenvolvemento técnico que permita abordar, dentro das esixencias do nivel, os distintos estilos de escritura que son posíbeis nun instrumento da capacidade polifónica do piano.
- ❑ Iniciar ao alumnado no coñecemento das diferentes épocas que abrangue a literatura pianística ao longo da historia e das esixencias que suscita unha interpretación correcta.
- ❑ Interpretar un repertorio de obras representativas das diferentes épocas e estilos dunha dificultade adecuada ao nivel.
- ❑ Profundar no coñecemento dos pedais e a súa utilización.
- ❑ Crear no alumnado o hábito de actuar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- ❑ Desenvolvemento da percepción interna da propia relaxación, así como dos indispensábeis esforzos musculares que require a execución instrumental.
- ❑ Práctica da técnica dixital, dirixida a incrementar a independencia, velocidade, resistencia e a capacidade de diversificación dinámica, partindo dos movementos das articulacións dos dedos.
- ❑ Profundar no estudio dos movementos posíbeis, a partir das distintas articulacións do brazo (pulso, cóbado, ombro), tales como caídas, lanzamentos, desprazamentos laterais, movementos circulares e de rotación.
- ❑ Iniciación ao coñecemento dos diferentes modos de ataque.
- ❑ Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensábel para obter unha boa calidade de son.
- ❑ Desenvolvemento da capacidade de obter sons de distinta intensidade entre ambas mans e entre os dedos dunha mesma man.
- ❑ Interpretación dun programa formado por estudos e obras do repertorio pianístico, que abrangan épocas e estilos diferentes e que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- ❑ Coñecemento do pedal a tempo e a contratempo.
- ❑ Desenvolvemento da comprensión de estruturas musicais: motivos, temas períodos, frases, seccións..., para chegar a unha interpretación consciente.
- ❑ Desenvolvemento do arte de frasear.
- ❑ Adestramento progresivo da memoria.
- ❑ Desenvolvemento de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- ❑ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, axustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

16

- Completar o programa establecido para o curso.
- Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- Interpretar en público, como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- Asistir, na medida dopsible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- No terceiro curso de Grao Elemental o programa estará integrado por **6 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

2 Estudos

1 Obra Barroca.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Española.

➤ **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará unha obra de cada un dos apartados anteriores.**

- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ▣ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ▣ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ▣ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.
Este apartado valorarase ata un 10%.
- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.
Este apartado valorarase ata un 40%.
- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.
Este apartado valorarase ata un 30%.
- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.
Este apartado valorarase ata un 10%.
- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.
Este apartado valorarase ata un 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

18

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 3, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel el. 3, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 4, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel el. 4, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, Accelerated Course, libro 1, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, Accelerated Course, libro 2, Nancy e Randall Faber.
- Piano Básico de Bastien" , nivel e 4 Estudiar na súa totalidade o método"

1- ESTUDIOS. Tres estudios:

Bertini: Op 100

Czerny: Estudios Op.139, Op.261, Op.453, Op.,599, Op719, Op.748, Op.821, Op. 849

Burgmüller: Op 100. nº 9, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 21, 22 y 23

Lemoine: Op. 37

2- OBRAS BARROCAS. Unha obra:

Bach: Album de Ana Magdalena; Pequeños preludios, BWV999, 939

3- OBRAS CLÁSICAS. Unha obra:

Beethoven: Sonatina nº 6

Clementi: Sonatina Op 36 nº 1 e 2

Diabelli: Sonatinas Op 151 nº 1 e 2 Op 168 nº 2

Dussek: Sonatinas Op.20

Haydn: 12 Danzas alemanas (6 equivalen a una Sonatina)

Kuhlau: Sonatina Op 55 nº 1

4- OBRAS ROMÁNTICAS. Unha obra:

Grieg: Piezas líricas Op 12 nº 2 y 8 Op 38 nº 3, 5 y 7.

Schumann: Álbum de la Juventud nº 10, 11, 14, 16, 26 y 41.

Tchaikovsky: Álbum de la Juventud

Amy Beach: Children,s Álbum op36

5- OBRAS DEL SIGLO XX. Unha obra:

Bartók: For Children, Vol. I Cuadernos I y II nº 1, 4, 5, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 24 y 28.

Vol II Cuadernos III y IV nº 1, 3, 5, 6, 11, 15, 16, 19, 25, 28 y 32

Casella: Once piezas infantiles nº 1, 3, 7 y 10

Kavalevsky: Piezas Op 27 nº 6, 7, 8, 9, 13 y 14.

Prokofiev: Piezas Infantiles Op 65 nº 1, 2 y 3

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o grao elemental anteriormente descritos, o ensino do piano neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- ⑨ Adoptar unha posición adecuada do corpo en relación ao instrumento que favoreza a acción do conxunto brazo - antebrazo - man sobre o teclado.
- ⑨ Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e saber utilizalas dentro das esixencias do nivel.
- ⑨ Sentar as bases para unha utilización consciente do peso do brazo.
- ⑨ Mostrar un grao de desenvolvemento técnico que permita abordar, dentro das esixencias do nivel, os distintos estilos de escritura que son posíbeis nun instrumento da capacidade polifónica do piano.
- ⑨ Desenvolver o coñecemento das diferentes épocas que abrangue a literatura pianística ao longo da historia e das esixencias que suscita unha interpretación correcta.
- ⑨ Interpretar un repertorio de obras representativas das diferentes épocas e estilos dunha dificultade adecuada ao nivel.
- ⑨ Profundar no coñecemento dos pedais e a súa utilización.
- ⑨ Solucionar cun certo grao de autonomía os problemas de execución que poidan presentarse, relativos a dixitación, pedalización, fraseo, dinámica,...
- ⑨ Crear no alumnado o hábito de actuar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- Desenvolvemento da percepción interna da propia relaxación, así como dos indispensábeis esforzos musculares que require a execución instrumental.
- Desenvolvemento da habilidade de cada man e da execución coordinada de ambas.
- Práctica da técnica dixital, dirixida a incrementar a independencia, velocidade, resistencia e a capacidade de diversificación dinámica, partindo dos movementos das articulacións dos dedos.
- Desenvolvemento no estudio dos movementos posíbeis, a partir das distintas articulacións do brazo (pulso, cóbado, ombro), tales como caídas, lanzamentos, desprazamentos laterais, movementos circulares e de rotación, e de todas as súas combinacións posíbeis, coa clara percepción de que eses diferentes tipos de movementos constitúen a base de toda técnica pianística eficaz.
- Desenvolvemento do coñecemento dos diferentes modos de ataque. Concepto de xesto.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para obter unha boa calidade de son.
- Desenvolvemento da capacidade de obter sons de distinta intensidade entre ambas mans e entre os dedos dunha mesma man, tratando de atinxir unha diferenciación dinámica que resulta indispensable nun instrumento polifónico, xa se trate da relación melodía - acompañamento ou de formulacións de maior ou menor complexidade.
- Interpretación dun programa formado por estudos e obras do repertorio pianístico, que abrangan épocas e estilos diferentes e que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- Desenvolvemento da utilización do pedal a tempo e a contratempo.
- Desenvolvemento da comprensión das estruturas musicais: motivos, temas, períodos, frases, seccións, ..., para chegar a unha interpretación consciente.
- Desenvolvemento do arte de frasear.
- Adestramento progresivo da memoria.
- Desenvolvemento de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, axustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Completar o programa establecido para o curso.
- Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- Interpretar en público, como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- Asistir, na medida do posible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- No cuarto curso de Grao Elemental o programa estará integrado por **6 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

2 Estudos

1 Obra Barroca.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Español.

➤ **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará unha obra de cada un dos apartados anteriores.**

- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o *punto de vista musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ▣ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ▣ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ▣ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

23

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.

- ≠ *Memoria*: Este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase ata un 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

24

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 5, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel el. 5, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, leccións e teoría, nivel elemental 6, Nancy e Randall Faber.
- Piano adventures, técnica e interpretación, nivel el. 6, Nancy e Randall Faber.
- Adult Piano adventures, libro 1 , Nancy e Randall Faber.

REPERTORIO ORIENTATIVO Curso 4 de Grao Elemental

1- ESTUDIOS. Tres estudios:

🎵	Bertini:	Op 29 y Op 32
🎵	Burgmüller:	Op.100 nº 24 y 25
🎵	Czerny:	Op 636 nº 3 ,6 e 10 ; Op 748 (excepto el nº 6) Czerny op 299 ((4 y 5)
🎵	Mendelssohn:	Pieces for Children Op 72 nº 1, 3 e 4.
🎵	Heller:	op 45 (1 e 2)
🎵	Jensen:	Op32 Estudios

2- OBRAS BARROCAS. Unha obra:

🎵	J. S. Bach:	Invenções a duas voces Pequenos Preludios. Pr. BWV 926, 927, 935, 938
---	--------------------	--

3- OBRAS CLÁSICAS. Unha obra:

🎵	Clementi:	Sonatina Op 36 nº 3
🎵	Diabelli:	Sonatinas Op 151 nº 3 e 4 Op 168 nº 1, 3 e 7
🎵	Dussek:	Sonatina nº 3, 4 e 6
🎵	Haydn:	Sonatinas Op.36,Divertimentos.
🎵	Kuhlau:	Sonatinas Op 55 nº 3, 4 e 5 Op 88 nº 2 e 4.
🎵	Mozart:	Sonatinas nº 3 e 5

4- OBRAS ROMÁNTICAS. Unha obra:

🎵	Chopin:	Mazurcas Op. 67 , Mazurcas Op.68
🎵	Brahms:	Zarabandas nº 1 e 2
🎵	Grieg:	Pezas líricas Op 12 nº 1, 3, 4, 5 y 6

2. GRAO PROFESIONAL

2.1 ACCESO AOS DIFERENTES CURSOS DO GRAO PROFESIONAL

Para o acceso a todos os cursos de Grao Profesional interpretaranse tres obras de diferentes estilos, sendo obrigatoriamente unha delas de memoria. As obras terán a dificultade do nivel do curso anterior ao acceso, podendo utilizarse como referencia o repertorio orientativo especificado para cada curso.

2.2 PREMIO FIN DE GRAO

Na proba práctica para optar ao Premio de Fin de Grao, o alumnado interpretará o seguinte repertorio:

- ▣ Unha obra clásica, que será de obrigada execución
- ▣ Unha obra a libre elección do alumnado.

As dúas obras interpretaranse de memoria.

2.3 OBXECTIVOS COMÚNS

- ▣ Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- ▣ Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- ▣ Analizar e valorar a calidade da música.
- ▣ Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- ▣ Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o goce da música.
- ▣ Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- ▣ Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- ▣ Tomar consciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- ▣ Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do Galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.
- ▣ Adquirir a experiencia necesaria para actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.
- ▣ Crear no alumnado o hábito de actuar en público.
- ▣ Adquirir o hábito de escoitar música e asistir a concertos para formar a súa cultura musical e establecer un concepto estético que lle permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- ▣ Participar en actividades de animación musical e cultural que lles permitan vivir a experiencia de trasladar o goce da música a outros.
- ▣ Atinxir un dominio do corpo e da mente que lles permita o control necesario, tanto da relaxación como da concentración, para utilizar con seguranza a técnica e desenvolver un son de calidade.
- ▣ Saber aplicar os coñecementos harmónicos, formais e históricos para conseguir unha interpretación artística de calidade.
- ▣ Coñecer o repertorio de solista e de conxunto do instrumento, dentro da ampla panorama das diferentes épocas e estilos.
- ▣ Utilizar con facilidade a lectura a primeira vista e a improvisación.

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o Grao Profesional anteriormente descritos, o ensino da materia neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- ❑ Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas de distintas épocas e estilos, de dificultade adecuada ao nivel.
- ❑ Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da música, especialmente referidos á escritura rítmica e á ornamentación.
- ❑ Aplicar con autonomía maior os coñecementos musicais para solucionar por se mesmo os problemas de execución que poidan presentarse referidos a dixitación, fraseo e dinámica.
- ❑ Crear no alumnado o hábito de tocar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- ❑ A dixitación e a súa problemática.
- ❑ Desenvolvemento e perfeccionamento de toda a gama de modos de ataque.
- ❑ A utilización progresivamente maior do peso do brazo como principal fonte de forza e control da sonoridade.
- ❑ A dinámica. A maior precisión na realización das diversas indicacións que a ela se refiren e o equilibrio dos niveis e calidades de son resultantes.
- ❑ A utilización dos pedais e a potenciación que experimentaron os seus recursos na avaliación da escritura pianística.
- ❑ O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos. Ligado a iso, o desenvolvemento do cantáble no piano.
- ❑ Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- ❑ Selección progresiva encanto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras do repertorio pianístico que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- ❑ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, reaxustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- Completar o programa establecido para o curso.
- Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- Asistir, na medida doposible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ≠ No primeiro curso de Grao Profesional o programa estará integrado por **6 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

2 Estudos

1 Obra Barroca.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Española.

- **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará unha obra de cada un dos apartados anteriores.**

- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ▢ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ▢ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ▢ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.

- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase ata un 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

- Adult Piano Adventures, libro 2, Nancy e Randall Faber.
- Estudios:
 - J. B. Cramer, vol. 1
 - C. Czerny, op. 299, excepto nº 1, 2, 3 e 4.
 - S. Heller, op. 45
 - B. Bartók, Mikrokosmos vol. IV
 - C. Czerny, op. 740
- Obra Barroca: J. S. Bach; Invencións a 2 ou 3 voces.
- Obra Clásica:
 - Sonatinas Vienesas de W. A. Mozart.
 - Sonatinas 1, 2 ou 3 de L. V. Beethoven.
 - Sonata op. 49, nº 1 e 2 de L. V. Beethoven.
 - Sonatas KV 545 e KV 283 de W. A. Mozart.
 - Sonatas de J. Haydn : Hob. XVI/10 e Hob. XVI/5.
- Obra Romántica:
 - Valses de F. Chopin.
 - Escenas de Nenos op. 15 de R. Schumann.
 - Romanzas sen Palabras de F. Mendelssohn.
 - Momentos Musicais de F. Schubert.
- Obra Española:
 - Granada de I. Albéniz.
 - Preludios Vascos do Padre Donostia.
 - Danzas de E. Granados (I, II, III, IV)
- Obra Moderna;
 - Children's Corner (1, 2, 5) de C. Debussy.
 - Pezas para Nenos de A. Casella: Galope final, Carillón,...
 - 25 Preludios, op. 38 de D. Kabalevsky.
 - "Pezas para nenos", op. 65 de S. Prokofiev.

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o Grao Profesional anteriormente descritos, o ensino da materia neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- ❑ Conseguir unha maior autonomía na forma de estudio.
- ❑ Ampliación de coñecementos encanto a interpretación.
- ❑ Desenvolvemento da forma de tocar en público e potenciación cada vez maior da memoria.
- ❑ Crear no alumnado o hábito de tocar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- ❑ Coñecemento profundo da postura de corpo, brazos e mans.
- ❑ Adestramento da precisión á hora de se escoitar.
- ❑ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.
- ❑ A dicitación e a súa problemática.
- ❑ Desenvolvemento e perfeccionamento de toda a gama de modos de ataque.
- ❑ A utilización progresivamente maior do peso do brazo como principal fonte de forza e control da sonoridade.
- ❑ A dinámica. A maior precisión na realización das diversas indicacións que a ela se refiren e o equilibrio dos niveis e calidades de son resultantes.
- ❑ A utilización dos pedais e a potenciación que experimentaron os seus recursos na avaliación da escritura pianística.
- ❑ O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos. Ligado a iso, o desenvolvemento do cantáble no piano.
- ❑ Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- ❑ Selección progresiva encanto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras do repertorio pianístico que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumno.
- ❑ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, reaxustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- Completar o programa establecido para o curso.
- Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- Asistir, na medida do posible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ≠ No segundo curso de Grao Profesional o programa estará integrado por **6 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

2 Estudos

1 Obra Barroca.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Española.

- **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará unha obra de cada un dos apartados anteriores.**
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.

☞ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:

- *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
- *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
- *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

☞ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

Este apartado valorarase ata un 10%.

☞ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dicitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.

☞ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.

☞ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.

☞ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase ata un 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras que integran o seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito listase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

Estudos:

Burmuller,	Estudios Op.109
Czerny,	Op. 299 Vol I nº 5, 8, 9 y 10 Vol II nº 15 Vol III nº 21, 22, 24, 28 y 29 Vol IV nº 30 y 32 Op. 740 nº 17, 29, 37, 41 y 46
Heller,	Op. 16 Vol I nº 1, 3, 4, 5, 8, 10 y 12 Vol II nº 17 y 20 Op. 46 nº 12, 13, 25, 28 y 29
Jensen,	Op 32 nº 4, 7, 9, 10, 11,12, 14,15, 16, 19, 20 y 21
Cramer,	Op. 84 Vol I al IV nº 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 21, 22, 23, 26, 27,30, 31, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 41,
Jensen,	Estudios op 32
Moskowsky	Estudio op91

Barroca

Bach J. S,	Pequenos preludios y fugas BWV 925 e 936 Invencions : 2, 6, 14 e 15
Bach C.P.E,	Seis Libros de Fantasías, Sonatas e Rondós
Haendel,	Fuguetas (Excepto la número 6)
Scarlatti,	Sonatas K 211 L 133 K 420 L 52 K 377 L263 en Sim

Clásica

Clementi,	Sonatinas Op.37 ; Op.38
Dusseck,	Sonata Op. 47 nº1
Mozart,	Sonatinas nº 1, 2, 4 y 6 Sonatas KV 189g (282) KV 545 Fantasía en Re m KV 397 Variaciones KV 180 (173c)
Haydn,	Sonatas Hob. XVI nº 4 en re M; nº 12 en la M; nº 13 en mi M
Beethoven,	Sonatinas (anh5) nº 1 en Sol M y 2º en FaM
Schumann,	Sonata infantil Op. 118 nº 2

Romántica

Schumann,	Escenas infantiles Op. 15 nº 6; Álbum de la juventud Op. 68 nº 29, 28, 30, 23; Escenas del bosque Op. 82 nº 3; Hojas multicolores Op. 99 nº 4; Hojas de Álbum Op. 124 nº 4
Chopin,	Preludio 15
Tchaikovsky,	os meses do ano (outubre)
Liszt., Heller,	Catro pequenas pezas S.192; En rêve Album for the Young Op. 138
E. Grieg,	Liric Pieces Op. 38 No.3 , 4; Op. 65 No. 2; Op. 68 No. 5
M. v. Weber,	10 Danzas Alemanas Op. 4
Schubert,	Andante D29 en do M; Scherzo D570 en re M; Variación sobre un vals de Diabelli D718; Vals D844 en sol M; 6 Danzas Alemanas D820
Mendelssohn,	Romanzas sin palabras Op. 19 nº 6 en sol m; Op. 30 nº 3 en mi M; Op. 19 nº 4 en la M; Op. 30 nº 6 en fa# m; Kinderstücke Op. 72
Brahms,	Valses op 39 nº 3 y 5 (los dos, hacen una obra)

Moderna e Contemporánea

Debussy,	Children's Corner (1, 2, 5)
Erik Satie,	Vals "Je te veux"
Turina,	Álbum de viaje Op. 15; Danzas gitanas Op. 55 nº 1, 4 y 5 Op. 84 nº 2, 4 y 5 Jardín de niños Op. 63 nº 7 ; Niñerías Op. 21 nº 5, 6 y 8
A. Casella,	Pezas para Nenos
Guridi,	Danzas Vellas (unha delas)
Granados, Albéniz,	Escenas Románticas nº 2; Danzas Españolas números 2, 4, 10 Rumores de a Caleta; (Suite España:) Malagueña, Serenata, Capricho Catalán
Shostakovich,	Preludios Op. 34, nº 1, 4, 7, 16, 21
Pai Donostia,	Preludios nº 1, 6, 7, 9, 10, 14, 19, 20, 21
D. Kabalevsky,	25 Preludios, op. 38
Ibert	El burrito blanco
Poulenc,	Improvisación nº 11
Mompou,	Canción y Danza nº 1 ; Preludio nº 1.

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o Grao Profesional anteriormente descritos, o ensino da materia neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- Interpretar un repertorio de obras representativas das diferentes épocas e estilos dunha dificultade adecuada ao nivel.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista, de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Demostrar un maior dominio e madurez na execución en público de obras e estudos.
- Ser consciente das diferencias de textura, cor, harmonización e realización entre os diferentes estilos.
- Escoitarse constantemente como hábito para estar en circunstancias óptimas para corrixir posíbeis erros ou mellorar globalmente a execución da peza.
- Crear no alumnado o hábito de tocar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- Consolidación da técnica de base, sempre co control do oído para poder apreciar as diferencias de son resultantes.
- Desenvolvemento e perfeccionamento de toda a gama de modos de ataque.
- Control do peso que permita o dominio dos diferentes planos sonoros.
- Hábito de pedalizar con progresiva autonomía, segundo o estilo das obras.
- O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos.
- Estímulo da lectura de libros ou outras publicacións relacionadas coa interpretación e o estudio do piano.
- Repertorio en grupo e de música de cámara.
- Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, reaxustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- Completar o programa establecido para o curso.
- Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- Asistir, na medida doposible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ≠ No terceiro curso do Grao Profesional o programa estará integrado por **5 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

1 Estudio.

1 Obra Barroca.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Española.

- **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará unha obra de cada un dos apartados anteriores.**

- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ▢ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ▢ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ▢ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.

- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase nun 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integralmente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

Estudios:

Burgmuller,	ESTUDIOS Op109 nº 11 y 12
Clementi,	Gradus ad Parnasum Vol I nº 2, 4, 5 y 24 Vol II nº 29, 30, 31, 33, 35, 36 y 49
Cramer,	Op. 84 Vol I al IV nº 4, 8, 11, 14, 19, 29, 32, 36, 47, 48, 49, 54, 56, 60, 61, 63, 69, 70, 71,
73,74, 78, 81, 82 y 83	
Czerny,	Op. 299 Vol II nº 12, 13 y 19 Vol III nº 23 y 26 Vol IV nº 33, 34 y 37
	Op. 740 nº 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 18, 21, 22, 23, 25, 31 y 42
Heller,	Op. 46 nº 12, 13, 15, 28, 29 y 30
	Op. 16 Vol I nº 2, 3, 7, 9 y 11 Vol II nº 13, 16, 19, 22, 23, 24, 25 y 26
Jensen,	Op. 32 nº 2, 13, 23 y 25
Kessler,	Op. 20 nº 1, 2, 9, 13 y 17
Moscheles,	Op. 95 nº 2

Barroca

Bach,	Sinfonía solm nº 11 FaM nº 8 Pequeños preludios y Fugas BWV 943; 936 y 953
Haendel ,	Fuguetas
Scarlatti,	Sonata Sonata L 366 /K1 en Rem

Clásica

Clementi:	Sonatas Vol I nº 13, 16 y 17 Vol II Op. 36 nº 3 Op. 40 nº 2 Op. 47 nº 2 Vol IV nº 19
Haydn,	Sonata hob XVI:1 Nº 10 en Do Mayor , Divertimento en Re Mayor HobXVI:4.
Mozart,	Adagio en Si menor KV 540 Variaciones: 8 Variaciones KV 24 7 Variaciones KV 25 6 Variaciones KV 5

Romántica

Schumann,	Escenas de niños op15 nº 3 Álbum de la juventud nº 13,23,29,32,33,34,36,38 Hojas de Álbum nº 12 y 14
Tchaikovsky,	los meses del año (Junio)
Brahms,	Valses op. 39 nº 2, 8, 11, 12 e 16 (dos hacen una obra) op. 116 nº 5 op. 76 nº 3 y 7
Chopin,	Mazurcas nº 1, 3, 6, 7, 10, 12, 13, 15, 19, 24, 27, 28, 29, 31, 34, 43, 44, Valses nº 3 (Op.34 nº 2) nº 12 (Op.70 nº 2) nº 15 (póstumo) en Mi Mayor Nocturno nº 1 y 2 (Op. 9 nº 1 nº 6 (Op. 15 nº 3) nº 11 (Op. 37 nº 1) Nocturno nº 21 op. póstumo en c-moll (1847-1848)

Dvorak,	Humoreska
Schubert,	Impromptus Op.142 nº 2
	Momentos musicales Op. 94 nº 2 y 5
	Sonata en Mi menor (1817) (consta de un solo movimiento)
	Danzas Op. 33. Elegir cuatro entre los números 1, 4, 9, 10, 11, 12 y 16
Grieg,	Piezas líricas Op 38 nº 1
Liszt,	Rapsodias húngaras nº 17 y 18
Mendelssohn:,	Fantasía Op.16 nº 3
	Romanzas sin palabras nº 13 y 14 (Op. 38 nº 1 y 2) nº 19 y 20 (Op. 53 nº 1 y 2)
	nº 29 (Op. 62 nº 5) nº 31 y 36 (Op. 67 nº 1 y 6) nº 40 (Op.
	85 nº 4) Pieza característica Op.7 nº 1 y 6

Moderna e Contemporánea

Granados,	Danzas españolas Op. 37 nº 3 (Zarabanda) nº 4 (Villanesca)
	nº 5 (Andaluza) Cuentos de la juventud nº 3
B.Bartok,	Danzas Rumanas.
Guridi,	Danza vieja nº 3
Halffter,	Habanera
Fauré	Romanzas sin palabras Op.17 nº 2
Poulenc,	Improvisaciones nº 2, 5, 10, 13 y 14
Mompou,	Escenas de niños (selección) Canciones y Danzas nº 2 y 10
	Preludios 2, 3, 5, 9 y 10
Turina,	Danzas gitanas Op. 84 nº 1 y 3
Debussy,	Preludios: Minstrels -Serenata interrumpida
	Arabescas nº 1 y 2 Preludios Vol I nº 1, 6 y 8 Vol II nº 5
Ginastera:	3 danzas
Prokofiev	Piezas Op.12 nº 4 y 6 Visiones Fugitivas Op.22 nº 3, 4, 5, 7, 9 y 15
Rachmaninov,	Siete piezas de salón Op.10 nº 1 (Nocturno) nº 2 (Vals) nº 6 (Romanza)
Scriabin,	(dos preludios constituirán una obra) Op. 11 nº 2, 10, 12, 13, 15, 21 y 23

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o Grao Profesional anteriormente descritos, o ensino da materia neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- ❑ Afondar no coñecemento biográfico dos autores traballados no repertorio.
- ❑ Aplicar a análise para a comprensión das formas mais importantes presentes no repertorio en estudio.
- ❑ Interpretar en público un repertorio que inclúa diferentes estilos, formas e xéneros, e establecer cos oíntes unha boa comunicación.
- ❑ Interpretar un repertorio gradualmente mais diverso.
- ❑ Crear no alumnado o hábito de tocar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- ❑ Hábito de practicar regularmente algún tipo de exercicio de relaxación/respiración para liberar do corpo e da mente todo o cansazo e as tensións que produce o estudio do piano.
- ❑ Hábito de solfexar, analizar e comprender a estrutura da obra previamente ao estudio co instrumento.
- ❑ Diferentes planos sonoros coas dúas mans segundo a textura xeral da obra e as necesidades concretas de cada pasaxe.
- ❑ Hábito de dixitar unha obra segundo as particularidades físicas de cada man e as necesidades estilísticas e expresivas de cada pasaxe.
- ❑ Preparación psicolóxica que favoreza o rendemento mais alto, tanto no traballo individual como na interpretación en público.
- ❑ Lectura a vista.
- ❑ Improvisación sobre estruturas harmónicas fundamentais.
- ❑ Hábito de ler libros ou outras publicacións, relacionadas cos pianistas mais importantes do pasado e do presente e escoitar as súas gravacións ou concertos.
- ❑ Hábito de asistir a concertos.
- ❑ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, reaxustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- Completar o programa establecido para o curso.
- Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- Asistir, na medida doposible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ≠ No cuarto curso de Grao Profesional o programa estará integrado por **5 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

1 Estudio.

1 Obra Barroca.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Española.

- **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará unha obra de cada un dos apartados anteriores.**

- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ▣ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ▣ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ▣ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

45

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

Este apartado valorarase ata un 10%.
- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dicitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.
- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.
- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.
- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase nun 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

Estudios:

Liszt,	Estudio en 12 Ejercicios Op.1 nº 1,2 3,7, 10
Czerny	Estudios Op. 740 (1er Cuaderno).
Moszkowski	Estudios Virtuosismo Op. 72
Kessler,	Op. 20 nº 4, 5, 6, 18 y 21
Burgmuller,	Estudios Op.105
A. Jensen,	Estudios op. 32. Nº6
J. B. Cramer,	Estudios vol. 1, 2 e 3.
Moscheles,	Op. 95 nº 1, 3 y 5

Barroca

J.S.Bach,	Suite Francesa nº 4; Sinfonías a 3 voces Clave Bien temperado, Preludio e Fuga nº6 en re m BWV 875 Clave Bien temperado, Preludio y Fuga nº10 en mi menor BWV879 Pequeños preludios y fugas BWV 899 BWV 952 y 902 (1A)
Scarlatti,	Sonata nº 8 (K 27, L 449)

Clasica

Mozart,	Sonatas nº1 en Do MKV 189d (279), nº5 en sol M KV 189h (283) Rondó en La m KV 511; KV 485 ;Tema y seis variaciones KV137 Fantasía en Re menor
Clementi,	Sonatas Op. 12 nº 1 Op. 23 nº 3 Op. 26 nº 2 Op. 34 nº 1 Op. 40 nº 1
Beethoven,	Sonatas op. 10 nº 1; op. 14 nº 1; op 49 nº1; op. 79. Bagatellas Op. 119, Op126,
Haydn,	Sonata nº 2 en Mi m Hob. XVI/34. Sonata nº 5 en DoM Hob. XVI/35 Sonata nº 30 en La M Hob. XVI/30, Sonata nº30 en ReM Hob. XVI/19, Sonata nº 47 en Sim Hob. XVI/32 Sonata nº 50 en ReM hob. XVI/37 Sonata nº60 en DoM Hob. XVI/50 Sonata nº59 en Mi bemol M Hob. XVI/49

Romántica

Liszt,	Consolacións nº 2, 4 e 5
Chopin,	Nocturnos Op. 32 nº 1, Op. 15 nº 1, Op. 37 nº 1, Op. 55 nº 1, Op. 72 nº 1 Mazurcas de F. Chopin Nº 5 en SibM Op7 nº1; Nº 6 en LaM Op7 nº2 , Op. 17 nº 2 e 3 Nº22 en Sol#m Op.33 nº1, Nº31 LabM Op50 nº2, Nº40 en FaM Op 63 nº2, Nº45 en Lam Op.67 nº4, Nº 47 en Lam Op.67 nº2, Nº48 en FaM Op68 nº3, Preludios Op.28 números 3, 10, 13, 15 Valses nº 4 (Op.34 nº 3) nº 6, 7 y 8 (Op.64 nº 1, 2 y 3) nº 11 y 13 (Op.70 nº 1 y 3) nº 14 (póstumo) en mi menor
Grieg,	Piezas líricas Op 43 nº 5 Op. 54 nº 4 (Nocturno)

F. Mendelssohn Romanzas sen Palabras : nº 3 (Op. 19 nº 3) nº 11 (Op. 30 nº 5) nº 18 (Op.38 nº 6) nº 23 (Op. 53 nº 5) nº 26 (Op. 62 nº 2) nº 42 (Op. 85 nº 6) nº 43, 45 y 47 (Op.102 nº 1, 3 y 5)
Fantasía Op. 16 nº 1 ; Albumblatt Op. 117

Schubert, Impromptu Op. 90 nº 3 Momento musical nº 4

Schumann, Arabesca Op. 18 Nachstücke nº 3
Noveletas Op. 21 nº 4 y 7 ; Álbum de la juventud nº 38 (I y II) (hacen una obra)

Tchaikovsky, Barcarola

Moderna

B. Bartók Danzas Romanesas (integral).

C. Debussy Arabesques
Reverie
Berceuse
Preludios: Vol I nº 4 Vol II nº 2, 5 y 10

D. Shostakovich. Danzas Fantásticas

A. Kachaturian Sonatina .

D. Kabalevsky S onatinas.

Granados, Capricho español Danzas españolas: Op. 37 nº 6 (Jota) nº 7 (Valenciana) nº 8 (Asturiana) nº 9 (Mazurca) nº 12 (Arabesca)

Halffter, Danza de la Pastora

F. Mompou, Canción y Danza nº 4, 5, 7, 8, 9, 11 y 12
Preludio nº 8

E. Ocón Gran Vals Brillante
Turina, Danzas Fantasticas
Fauré, Barcarola Op. 44 nº 4

Nocturno Op. 84 nº 8
Poulenc, Improvisaciones nº 1, 7, 8 y 12

Prokofiev, Piezas Op.12 nº 1 y 3 Op. 32 nº 1
Sonatina Op. 54 nº 1
Visiones Fugitivas Op. 22 nº 14

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o Grao Profesional anteriormente descritos, o ensino da materia neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- ❑ Ter interese e hábito de relacionar o repertorio pianístico e o repertorio global dos compositores mais importantes.
- ❑ Ter certa autonomía e criterio propio para interpretar o estilo, aplicando correctamente a técnica e con dominio do corpo e do instrumento.
- ❑ Mostrar coñecemento dos tratados mais importantes sobre técnica e estilo e aplicalo de forma ampla á interpretación.
- ❑ Ser consciente das principais diferenzas de textura, de cor, de harmonización e de pedalización nos diferentes estilos a que pertencen as obras traballadas.
- ❑ Interpretar aplicando a técnica pianística adecuada ao estilo e ao xénero ao que pertence cada composición.
- ❑ Interpretar ante calquera público o repertorio traballado, cun certo grao de madurez musical.
- ❑ Ter un hábito de traballo que inclúa a constancia, a regularidade, a racionalización do esforzo e a autocrítica.
- ❑ Escoitarse constantemente para conseguir un traballo e unha interpretación o mellor posíbeis.
- ❑ Mostrar unha actitude global positiva ante o estudio do piano que asegure as bases para futuros estudos superiores.
- ❑ Asistir a concertos, coñecer discografía, ler sobre a materia da especialidade e debater sobre algúns xeitos destes feitos.
- ❑ Crear no alumnado o hábito de tocar en público

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- ❑ Preparación xeral do corpo e hábito de detectar tensións musculares no mesmo.
- ❑ Técnicas de relaxación.
- ❑ Hábito de solfexar, de analizar e de comprender a estrutura da obra previamente ao estudio co instrumento.
- ❑ Control do peso que permita o dominio dos diferentes planos sonoros.
- ❑ Hábito de utilizar o pedal “unha corda” ou “celeste” como medio de expresión encanto a cor e volume así como o pedal tonal en algunhas pasaxes que así o requiran.
- ❑ Hábito de pedalizar cada obra segundo o seu estilo.
- ❑ Hábito de dixer unha obra segundo as particularidades físicas de cada man e as necesidades estilísticas e expresivas de cada pasaxe.
- ❑ Hábito de relacionar as diferentes disciplinas coa finalidade de conseguir a máxima fidelidade na interpretación.
- ❑ Preparación psicolóxica que favoreza o rendemento mais alto, tanto no traballo individual como na interpretación en público.
- ❑ Lectura a vista.
- ❑ Lectura de libros ou outras publicacións relacionadas coa interpretación e o estudio do piano.
- ❑ Hábito de asistir a concertos.
- ❑ Criterio persoal e autonomía na toma de decisións que afecten á interpretación.
- ❑ Hábito de traballo persoal e autocrítica, e vontade de superación persoal.
- ❑ Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, reaxustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

50

- Completar o programa establecido para o curso.
- Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- Asistir, na medida do posible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

- ≠ No quinto curso de Grao Profesional o programa estará integrado por **5 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

1 Estudio.

1 Obra Barroca.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Española.

- **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará unha obra de cada un dos apartados anteriores.**

- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

51

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

*Este apartado valorarase ata un **10%**.*

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

*Este apartado valorarase ata un **40%**.*

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc

*Este apartado valorarase ata un **30%**.*

- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

*Este apartado valorarase ata un **10%**.*

- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

*Este apartado valorarase ata un **10%**.*

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito listase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

Estudios:

Clementi,	Gradus ad Parnasum Vol II nº 3, 8 y 39
Czerny,	Op. 740 nº 4, 8, 13, 14, 15, 17, 23, 26, 32, 34, 40, 43, 48 y 49
Chopin,	Op. 10 nº 6 y 9 Op. 25 nº 2 y 7 nº 26 en Re b M (póstumo)
Kessler,	Op. 20 nº 10, 12, 15, 16 y 20
Liszt,	Estudios List Op. 1
Moscheles,	Op. 95 nº 6, 8, 9, 10 y 11
Moszkowski,	Op. 72 nº 5, 9, 10, 12 y 14
Burgmüller,	Op. 105.

Barroca

J.S. Bach	El Clave bien temperado Vol I nº 1, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 19 y 23 Vol II nº 1, 2, 3, 5, 9, 14, 19 y 21 Pequeños preludios y fugas BWV 895 (esta obra sustituye a un preludio y fuga)
------------------	---

Haendel	Suite nº 4 HWV 437 Suite nº 5 (El Herrero Armonioso)
----------------	--

Clásica

J Clementi,	Sonatas Vol III nº 18 Vol IV nº 22 y 23
Haydn,	Sonatas nº 31, 33, 38, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 53 y 54
Mozart,	Sonata nº 3 en SibM KV 281 (vol I) Sonata nº 2 en Fa M KV 189 e (280) Sonata nº 7 en Do M Kv309 Sonata nº 10 en Do M KV 330 (vol II) 12 Variaciones KV 179 12 Variaciones KV 353 (300f) 6 Variaciones KV 398 2 Variaciones KV 500 9 Variaciones KV 573
Beethoven,	Variaciones Wo O 65 Re Mayor Op. 76 en Re Mayor Wo O 75 en Fa Mayor Wo O 76 en Fa Mayor

Romántica

Brahms,	Piezas op. 76, nº 1, 2, y 8 - Piezas op. 118 nº 3, 4 y 6 Piezas op. 116 nº 1, 3 y 7 - Piezas op. 119 nº 2 Valses op. 39 nº 6, 13 y 14 (los tres, hacen una obra)
Chopin,	Mazurcas nº 21, 25, 26, 32 y 38 Nocturnos nº 5 (Op. 15 nº 2) nº 7 (Op. 27 nº 1) nº 14 (Op. 48 nº 2) Polonesas Op. 26 nº 1 Op. 40 nº 1 Preludios Op. 28 nº 25. De los siguientes preludios, dos hacen una obra nº 1, 3, 10, 11, Valses nº 1 Op. 18 nº 1 nº 16 (póstumo) en Mi menor

Liszt,	Rapsodias Húngaras 3 y 5 Années de pèlerinage: Sursum corda ; Marche fúnebre; Pastorale Ständchen (Lied de F. Schubert).
Mendelssohn,	Fantasía Op. 16 nº 2 Romanzas sin palabras nº 5 (Op. 19 nº 5) nº 8 (Op. 30 nº 2) nº 15 y 17 (Op. 38 nº 3) nº 30 (Op. 62 nº 6) nº 32 (Op. 67 nº 2) nº 39 (Op. 85 nº 3)
Schubert,	Impromptus Op. 90 nº 1, 2 y 4 Tres piezas de fantasía Op. 111
Schumann,	Blumenstück Op. 19 (Pieza de flores) Álbum de la juventud nº 39

Moderna e Contemporánea

Albéniz,	Suite española : Cádiz Recuerdos de viaje Op. 71 nº 5
Falla,	Cubana y Montañesa (de “Cuatro piezas españolas”) Danza del Molinero
Granados,	Danzas españolas Op. 5 nº 10 (Danza triste) nº 11 (Zambra) Preludio en Re M
Mompou,	Canción y Danza nº 3, 6 y 14 Preludio nº 6 y 7
Turina,	Danzas fantásticas nº 1 (Exaltación) nº 2 (Ensueño)
García Abril,	Preludio de Mirambell nº 5
Debussy,	Preludios: Vol I nº 2, 3, 9 y 10 Vol II nº 1, 3 , 6 y 9 “La Plus que Lente “
Fauré,	Nocturnos Op. 33 nº 1 Op. 36 nº 4 Op. 97 nº 9 Op. 99 nº 10 Op. 104 nº 1 Barcarolas Op. 26 nº 1 Op. 41 nº 2 Op. 70 nº 6 Op. 90 nº 7 Impromptus Op. 34 nº 3
Poulenc,	Improvisaciones nº 6, 9 y 15 ; Movimientos perpetuos
Ravel,	Minueto antiguo Miroirs nº 5 (El valle de las campanas
Erik Satie,	Jack in the box
Prokofiev,	Piezas Op. 12 nº 2, 5 y 7 (Preludio) Sonatina Op. 54 nº 2 Visiones fugitivas Op.22 nº 19 y 20 (las dos hacen una obra)
Rachmaninov,	Piezas de Fantasía Op. 3 (Elegía) , Preludio Op. 3 nº 2 Preludios : Op. 23 nº 1 y
Shostakovich,	Preludio y Fuga Op. 87 nº 7 en La Mayor ; Danzas Fantásticas
Bartok,	Danzas Rumanas Sonatina

OBXECTIVOS

Ademais dos obxectivos comúns a desenvolver durante todo o Grao Profesional anteriormente descritos, o ensino da materia neste curso terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- Ter coñecemento dos tratados mais importantes do período barroco e do seu contido.
- Interpretar dunha maneira adecuada ao estilo, un repertorio cronolóxico e diverso.
- Asistir a concertos, comprometerse en acción de libre participación, coñecer discografía, ler sobre a materia da especialidade e debater sobre algúns xeitos destes feitos.
- Crear no alumnado o hábito de tocar en público.

CONTIDOS, SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

- Preparación xeral do corpo e hábito de detectar tensións musculares no mesmo.
- Técnicas de relaxación.
- Hábito de solfexar, de analizar e de comprender a estrutura da obra previamente ao estudio co instrumento.
- Control do peso que permita o dominio dos diferentes planos sonoros.
- Equilibrio sonoro.
- Hábito de utilizar o pedal “unha corda” ou “celeste” como medio de expresión encanto a cor e volume así como o pedal “sostenuto” ou pedal tonal en algunhas pasaxes que así o requiran.
- Hábito de pedalar cada obra segundo o seu estilo.
- Hábito de dixer unha obra segundo as particularidades físicas de cada man e as necesidades estilísticas e expresivas de cada pasaxe.
- Hábito de relacionar as diferentes disciplinas coa finalidade de conseguir a máxima fidelidade na interpretación.
- Preparación psicolóxica que favoreza o rendemento mais alto, tanto no traballo individual como na interpretación en público.
- Lectura a vista.
- Lectura de libros ou outras publicacións relacionadas coa interpretación e o estudio do Piano.
- Hábito de asistir a concertos .
- Criterio persoal e autonomía na toma de decisións que afecten á interpretación.
- Hábito de traballo persoal e autocrítica e vontade de superación persoal.
- Participación nas audicións organizadas polo departamento e o profesorado.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos e contidos dos diferentes cursos secuenciaranse por trimestres. Tendo en conta o carácter individualizado das clases, o profesorado fará dita secuenciación en función das necesidades e progresos do seu alumnado.

A ensinanza dun instrumento é individual, e polo tanto, diversa. Dentro deste marco, o profesorado da materia realizará o programa do seu alumnado, e segundo a súa evolución, reaxustará e reforzará os contidos, tendo en conta os mínimos esixidos para cada curso e o repertorio orientativo que figura nesta programación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

56

- ❑ Completar o programa establecido para o curso.
- ❑ Interpretar con corrección as obras incluídas no programa dende o punto de vista técnico (hábitos posturais, velocidade, pulcritude da interpretación, dixitación, execución correcta dos distintos tipos de ataque e diferentes dinámicas, uso do pedal, calidade do son, etc.) e musical (fraseo, estilo, métrica, pedalización, creatividade, etc.).
- ❑ Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do seu nivel no instrumento, amosando profesionalidade, seguridade e control da situación.
- ❑ Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual así como a adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.
- ❑ Participar nas actividades organizadas polo profesorado e o departamento: audicións, cursiños, intercambios, etc.
- ❑ Amosar interese polas diferentes materias que conforman o currículo do ensino musical.
- ❑ Asistir, na medida do posible, ás actividades musicais organizadas polo conservatorio así como por outras entidades culturais.
- ❑ Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- ❑ Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- ❑ Describir con posterioridade a unha audición as características principais das obras escoitadas.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES

No sexto curso de Grao Profesional o programa estará integrado por **5 obras**, dúas delas de memoria. Este programa constará dos seguintes apartados:

2 Estudos.

1 Obra Barroca ou dúas clavecinistas.

1 Sonata Clásica ou variacións ou fantasías.

2 Obras a escoller entre os estilos Romántico, Moderno ou Música Española.

➤ **Para obter unha cualificación positiva no curso o alumnado interpretará una obra de cada un dos apartados anteriores.**

➤

- ❑ Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, calidade do son, etc.
- ❑ Interpretar con corrección as obras presentadas desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos e instrumentos de avaliación da aprendizaxe do alumnado que se utilizarán na aula serán os seguintes:

- ≠ Para a realización da avaliación continua o profesorado utilizará un *diario de clase*, que recollerá os aspectos que así considere en función do proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
- ≠ O profesorado terá como instrumentos de avaliación os seguintes:
 - ≠ *Traballo individual do alumnado*: segundo o recollido no diario de clase.
 - ≠ *Audicións de aula*: realizadas coa periodicidade que estime o profesorado.
 - ≠ *As actividades que o profesorado estime conveniente*: audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

57

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación secuenciarase por trimestres. Será continua e formativa e terá en conta a evolución da aprendizaxe do alumnado.

Os criterios de avaliación da materia serán fundamentais para a valoración do grao de consecución dos obxectivos.

A cualificación do alumnado recollerá a valoración dos seguintes aspectos:

- ≠ Asistencia á clase e actitude fronte á materia.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *técnico*: hábitos posturais, dixitación, velocidade, dinámicas, articulacións, uso dos pedais, cualidade do son, etc.

Este apartado valorarase ata un 40%.

- ≠ Os aspectos desde o punto de vista *musical*: estilo, fraseo, métrica, ornamentación, pedalización, etc.

Este apartado valorarase ata un 30%.

- ≠ *Memoria*: este aspecto valorará a capacidade de memorización dos textos musicais e a capacidade de aplicación dos coñecementos teórico-prácticos adquiridos.

Este apartado valorarase ata un 10%.

- ≠ *Interpretación en público*: o profesorado valorará a interpretación en público como solista do seu alumnado. Este aspecto cualificará o grao de profesionalidade, seguridade e control da situación, tanto nas audicións de aula como nas actividades complementarias e extraescolares.

Este apartado valorarase ata un 10%.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

O alumnado que non obtivera *avaliación positiva* poderá presentarse á proba extraordinaria que se realizará no mes de setembro. Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no Informe de Avaliación Negativa elaborado no mes de xuño polo profesorado da materia.

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

58

O alumnado que despois de superar o límite de 4 faltas non xustificadas por trimestre perda o seu dereito á *avaliación continua*, poderá presentarse a unha proba extraordinaria que se realizará antes da última xunta de avaliación. Na realización desta proba, o alumnado en cuestión presentará un listado no que figuren todas as obras do seu programa e interpretarán integramente o mesmo.

ENFOQUE METODOLÓXICO

Dado o carácter individualizado das ensinanzas instrumentais, o profesorado desenvolverá a súa estratexia de aula, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos que estime convenientes atendendo ás necesidades específicas do alumnado.

Para orientar ao profesorado na consecución do anteriormente dito lístase o seguinte repertorio:

REPERTORIO ORIENTATIVO

Estudios:

M. Moszkowsky,	op. 72.
T. Kullak,	op. 48, 2ª parte (Escola de oitavas, nº 1, 3, 4, 5).
Chopin,	op10 nº5 y 6, op25 nº7 y 12
C. Czerny,	op. 740, nº 8, 4, 17 e 23.
A. Jensen,	op. 32.
M. Clementi	(Gradus ad Parnassum)
Liszt	Estudios op1

59

Barroca

J. S. Bach;	Preludios e Fugas do Clave ben temperado, Suites Francesas ,Partitas.
G. F. HÄNDEL	Piezas para teclado 7 fugas HWV605 – HWV611 (en sol, Sol, Si bemol, si, la, do y Fa respectivamente). Suite en fa sostenido HWV 431 (HHA I/6) Completa. Sonata en Sol HWV 579 (HHA III/22) Chaconne en Sol HWV 435 (HHA II/2 – Walsh 1733 No. 2)

Clásica

Beethoven	Sonata op10 nº1 y 2 Sonata Op.2 nº1
Mozart	Sonata nº8 en la menor KV 310 , Sonata nº11 en La Mayor(Alla Turca) KV 331, Fantasía en Do menor Kv 475
Haydn	Sonata Hob. XVI/23,XVI:32, XVI:49 e Hob. XVI/52.

Romántica

J. Brahms	Baladas op. 10, Capriccio Op. 76 nº 1 Fantasien Op. 116, Intermezzos Op 117, Op.118 Rapsodias op.79 nº1 y 2
Chopin:	Impromptu Op.29 Nocturno Op 48 nº1, Op.15 nº4, Op.27 nº7 Fantasía Impromptu Op.66
R. Schumann	Arabesque op. 18 Davidsbündlertänze Op.6
Mendelssohn	Rondó Caprichoso
F. Schubert	Impromptus op. 142
F. Liszt	Soneto nº 47 Consolación nº3

Moderna e Contemporánea

Debussy	Preludio nº 5 Colinas d Anacapri Preludio nº10 La Catedral Sumergida Suite Bergamasque. Vals La plus que lente. Mazurca. Balada. Imágenes 1º y 2º serie. Estampas.
B. Bartok	Allegro Bárbaro Mikrokosmos vol.6: Nos. 140, 141, 146, del 148 al 153
D. Kabalevsky	Preludios op. 38
Maurice Ravel	La Tumba de Couperin , Pájaros Tristes
Faure	Barcarolas. Nocturno, Op. 33. Preludios. Impromptus: Op.25; Op. 31; Op. 34, Op. 91, Op. 102. Vals caprichoso: Op. 30, Op. 38, Op. 59, Op. 62.
Prokoffiev	Pezas Op.12. Visiones fugitivas (3 de ellas). Cuatro Pezas, Op 32. Suite de Romeo y Julieta.
A. Kachaturian	Tocata

Obra Española

Albéniz	Cádiz Córdoba
Granados	6 pezas sobre cantos populares españoles: Zapateando
J. Turina	Mulleres Españolas Danzas Fantásticas
F. Mompou	Cancións e Danzas de (excepto a nº 1 e nº 2).

2.5 RECURSOS DIDÁCTICOS, TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN, MATERIAL CURRICULAR E BIBLIOGRÁFICO.

O profesorado do departamento conta cos seguintes recursos:

- ▣ 3 aulas dotadas con piano vertical.
- ▣ 2 cabinas de estudio con piano Digital.
- ▣ Auditorio do Centro: 1 piano de cola para as audicións do departamento.
- ▣ Biblioteca do Centro: conta con material bibliográfico e Audiovisual para o departamento.
- ▣ Sala de Audicións, dotada de proxector e equipo de audio.
- ▣ Todo o material mobiliario recollido no inventario específico das aulas do departamento:

Banquiños, mesas, atrís, metrónomos, etc...

2.6 PROCEDEMENTOS DE ACCESO AO CURRÍCULO PARA O ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS

A problemática das necesidades educativas especiais ou específicas é un ámbito difícil de abordar no ensino musical. Debido ao carácter voluntario deste tipo de especialidades e ao seu carácter orientado de cara a unha saída profesional, a atención ao alumnado con necesidades especiais ou dificultades de aprendizaxe queda un tanto condicionada. É importante aclarar que segundo a lexislación educativa, o alumnado é diferente e precisa dunha atención individualizada, e por iso non podemos pretender que todos aprendan do mesmo xeito, polo que é necesario facer uso dunha diversificación metodolóxica.

Non obstante, realizando unha aproximación concreta ao concepto, atopamos alumnado que require unha atención específica ou especializada para lograr os mesmos obxectivos que os demais. Trátase de aquel alumnado que por diferentes razóns, temporalmente ou de maneira permanente, non están en condicións de acadar unha autonomía persoal e unha integración social cos medios dos que dispomos habitualmente e que requiren determinados apoios e atencións educativas específicas, derivadas dunha discapacidade ou de trastornos graves de conduta.

PRINCIPIOS RELACIONADOS CO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS

As administracións educativas disporán os medios necesarios para que todo alumnado alcance o máximo desenvolvemento persoal, intelectual, social e emocional, así como os obxectivos establecidos.

Correspóndelles ás administracións educativas asegurar os recursos necesarios para que o alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentaren necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, polas súas altas capacidades intelectuais, por térense incorporado tarde ao sistema

educativo, ou por condicións persoais ou de historia escolar, poidan alcanzar o máximo desenvolvemento posible das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado.

As administracións educativas establecerán os procedementos e recursos precisos para identificar de forma temperá as necesidades educativas específicas do alumnado a que se refire o punto anterior. A atención integral ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo iniciárase desde o mesmo momento en que esa necesidade sexa identificada e rexerese polos principios de normalización e inclusión.

Correspóndelles ás administracións educativas garantir a escolarización, regular e asegurar a participación dos pais ou titores nas decisións que afecten a escolarización e os procesos educativos deste alumnado.

CLASIFICACIÓN DAS NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS, ATENDENDO AS CAUSAS DA NECESIDADE E NA SÚA LOCALIZACIÓN

- ▣ Dificultades de aprendizaxe (dislexias, dislalias).
- ▣ Dificultades de adaptación social (debidos a inmigración, diferencias sociais, ou a problemas económicos).
- ▣ Dificultades debidas a desordes da conduta (trastorno de déficit de atención, hiperactividade).
- ▣ Dificultades debidas a una deficiencia física (minusvalías físicas).
- ▣ Déficit ou superdotación intelectual.

En canto a nosa materia e a súa relación coas necesidades especiais, é evidente que na nosa labor docente diaria procuraremos adaptarnos ás condicións específicas do alumnado coa finalidade de dar unha resposta educativa máis adecuada ás súas necesidades. Por esta razón, a metodoloxía poderá adaptarse ás situacións concretas segundo o consideremos oportuno. Do mesmo xeito, sería necesario retomar ou prolongar o traballo dalgún aspecto determinado: o profesorado terá a oportunidade de deseñar as súas propias actividades, modificándoas ata a súa correcta asimilación ou ven desenvolver outras novas en función da necesaria adaptación do alumnado ao que van dirixidas.

Un elemento fundamental na determinación e na orientación das medidas de adaptación reside na “acción tutorial”, unha ferramenta fundamental de coñecemento do alumnado, coa que poderemos obter información determinante sobre a súa problemática, xa sexa a través dos pais ou dos compoñentes da comunidade educativa. A solución de moitos dos problemas musicais deben ser abordados en colaboración co profesorado implicado na súa formación polo que é necesario manter unha comunicación constante. Deste xeito, tamén obteranse datos relevantes que permitirán reorientar a actividade formativa e adoptar as adaptacións que sexan necesarias.

ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS

A Programación Didáctica recollerá as adaptacións curriculares para atender as necesidades do alumnado con necesidades específicas. Estas medidas adaptaranse con posterioridade ao inicio do curso. Mesmamente pódese establecer unha tipoloxía xenérica deste alumnado, atendendo aos seguintes criterios específicos:

a) *Segundo a súa diferenza de nivel musical:*

Alumnado de altas capacidades, capaz de atopar solucións por si mesmo, de progresar técnica e musicalmente con velocidade, emprendendo tarefas máis difíciles do común para a súa idade sen facer un gran esforzo. Requirirá flexibilizar a duración das etapas da súa formación, recibindo una atención diferenciada por parte das administracións educativas por medio de programas específicos.

Alumnado que asimila os contidos a un ritmo menor do previsto. Neste grupo podemos atopar alumnado con dificultades de aprendizaxe por diversas razóns: por motivos de madurez, problemas familiares, emocionais, de metodoloxía, por incorporación tardía ao sistema educativo, etc. Este alumnado con dificultades de aprendizaxe é tachado de “menos intelixente”, cando a maioría das veces gozan dun nivel de intelixencia normal ou incluso superior. Nestes casos realizáranse programas específicos ou clases de reforzo, recorrendo á atención de profesionais especializados se é o caso.

b) *En función da súa actitude e interese fronte aos estudos musicais:*

Alumnado motivado: presenta unha actitude positiva para o aprendizaxe, non precisando dunha motivación especial para conseguir un ritmo adecuado de traballo tanto de aula como individual. Este alumnado adoita rematar o Grao Elemental, superando con éxito o acceso ao Grao Profesional. A súa paixón pola música e polo instrumento sérvelles de abondo para manter vivo o seu interese e a súa capacidade de superación.

Alumnado con interese e actitude baixos: considera a súa asistencia á clase como unha actividade máis de tipo extraescolar. Neste caso o profesorado deberá esforzarse en cambiar a actitude do alumnado e da familia, e facer entender a importancia da educación musical na formación integral das persoas e que ao iniciar a aprendizaxe dun instrumento adquieren un certo compromiso que deben intentar cumprir. Na maioría das ocasións esta actitude débese a unha falta de información e descoñecemento por parte das familias, froito dunha pobre herdanza musical.

c) *Segundo a súa necesidade de adaptación debido a limitacións físicas:*

Alumnado que presenta particularidades ou disfuncións físicas: xordeira, visión escasa ou nula, problemas de accesibilidade debido a algún tipo de minusvalía, etc. O profesorado terá un tacto especial e mostrará flexibilidade, adaptando os contidos e o material necesario, e requirirá a axuda e a información dos profesionais especializados, coa máxima coordinación co profesorado das materias do curso. É primordial que este alumnado non se sinta diferente ante os seus compañeiros, procurando que estes amosen sensibilidade e respecto.

2.7 ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN

O departamento de Tecla organiza ao longo do curso as seguintes actividades culturais e de promoción:

- ≠ Audicións do departamento.
- ≠ Intercambios con outros centros
- ≠ Cursos de formación para o alumnado e o profesorado.
- ≠ Asistencia a concertos.

- ≠ Colaboración e participación nas actividades culturais e de promoción programadas polo centro, das que cabe destacar as seguintes:

- Participación no curso preparatorio.
- Participación no concerto de presentación de instrumentos.
- Acto de graduación.

2.8 PROCEDEMENTOS PARA QUE O DEPARTAMENTO COORDINE, VALORE E REVISE O DESENVOLVEMENTO E O RESULTADO DA SÚA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

De entre outras, é competencia da xefatura de departamento garantir a impartición do currículo das ensinanzas da materia a través do seguimento mensual, cando menos, da programación didáctica. Para tal fin é necesario establecer os protocolos oportunos.

Como *procedementos* para coordinar, valorar e revisar o desenvolvemento e o resultado da programación establécense os seguintes:

- ≠ O profesorado do departamento entregará trimestralmente as porcentaxes das cualificacións do seu alumnado.
- ≠ O profesorado realizará un informe mensual que recollerá os seguintes aspectos:
 - O programa individual do seu alumnado (o traballado ata a data do informe).
 - O grao de consecución dos obxectivos nas obras do programa.
 - As adaptacións curriculares, se é o caso, para o alumnado con dificultades específicas.
 - Valoración das audicións de Aula e das actividades complementarias e extraescolares, se é o caso.
 - Todo o que o profesorado estime conveniente para informar ao departamento sobre a evolución do seu alumnado.

2.9 PROCEDEMENTOS PARA REALIZAR A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO

REFLEXIÓNS PRELIMINARES

A avaliación dos Departamentos Didácticos enténdese como un proceso de reflexión de todos os elementos que configuran o proceso educativo desenvolvido neles, co obxecto de reconstruír a información recollida para chegar a establecer un xuízo de valor sobre a organización e funcionamento dos Departamentos que posibilite a investigación e a toma de decisións de mellora.

A avaliación céntrase nos puntos seguintes:

- a avaliación formativa / procesual do departamento.
- avaliar non é sinónimo de cualificar (aínda que a cualificación sexa parte da avaliación).
- avaliar non é demostrar, senón perfeccionar e orientar.
- aválíase para comprender, reflexionar e, en definitiva, para cambiar e mellorar.

QUE ENTENDEMOS POR AVALIACIÓN INTERNA

Enténdese por avaliación interna aquela que é levada a cabo por os propios compoñentes do Departamento Didáctico, realizando a avaliación do seu funcionamento, organización, programación didáctica, memoria, etc.

A avaliación interna pódese realizar a través de varios modelos en función dos compoñentes avaliados:

- ▣ *heteroavaliación*: cando o equipo directivo decide avaliar o funcionamento do Departamento Didáctico.
- ▣ *coavaliación*: cando os distintos Departamentos Didácticos acordan avaliar mutuamente os seus diferentes modos de funcionamento.
- ▣ *autoavaliación*: cando o profesorado avalía a súa propia práctica docente.

Centrándose neste último punto, pensamos que a **autoavaliación** supón o primeiro paso para iniciar no Departamento procesos de avaliación interna.

A autoavaliación do profesorado é un proceso no cal os docentes formulan opinións valorativas sobre a adecuación e efectividade do seu propio coñecemento, actuación, principios ou consecuencias coa finalidade de mellorarse a si mesmos.

Debemos de pensar que recuperar o xenuíno valor pola autoavaliación pasa polo recoñecemento desta como:

- a) reflexión do profesorado sobre os seus éxitos e fracasos, e baseándose nesta reflexión modificar a súa forma de ensinar, de avaliar, etc.
- b) avaliación do profesorado realizada por e para si mesmo.
- c) ferramenta axeitada para ter unha percepción mais fiel da súa actuación na aula.
- d) instrumento para poder identificar cales son as súas necesidades de formación e crear estratexias que as satisfagan, mellorando con iso o seu exercicio profesional.

REQUISITOS NECESARIOS PARA CONSIDERAR A AUTOAVALIACIÓN COMO ESTRATEXIA DE CAMBIO E MELLORA

Condicionantes:

- ▣ **Mente aberta.** É requisito fundamental que desapareza da mentalidade do docente a percepción do uso da avaliación do profesorado como ameaza para a súa autonomía persoal, como forma de inspección interna e co obxecto de poder identificar ao profesorado competente e incompetente. Ademais, habemos de ser persoas cunha mente aberta ante as posibles críticas construtivas que nos poidan facer os nosos compañeiros, así como tamén aceptar as ideas dos membros do Departamento. En definitiva, ter unha dispoñibilidade cara ao cambio.
- ▣ **Recoñecemento da súa necesidade.** Para reformar a autoavaliación do docente, en primeiro lugar, hai que crer nela, e lógicamente isto non se pode conseguir si o profesorado non posúe unha cultura formativa. Tamén non soamente crer nela senón tamén sentir a necesidade de aplicala. Só cando a avaliación da práctica docente é iniciada polo profesorado como resposta as súas necesidades e intereses é cando ofrece verdadeiras garantías de

promover o desenvolvemento profesional e innovación da súa práctica docente.

- ▣ **Formación básica en avaliación educativa e, en especial, en autoavaliación.** É necesario comprender o significado da autoavaliación como estratexia de cambio e de mellora da nosa práctica docente, os condicionantes, referentes, fases, elementos, metodoloxía dun proceso de autoavaliación en equipo, etc. Ter consciencia de que a autoavaliación supón por en tela de xuízo a forma de ensinar, de avaliar, etc. Axudándonos a comprender o que un realmente cre, coñece e fai na aula, identificando os puntos fortes e débiles da nosa actuación didáctica. Para o anterior, é necesaria unha mínima formación.
- ▣ **Contar coa implicación da participación do alumnado nos procesos de autoavaliación do docente.**
- ▣ **Tempo para poder reflexionar e iniciar procesos autoavaliativos.** Haberá que destinar tempos e espazos de reflexión para que o profesorado poida sen ningún “stress” investigar sobre a súa propia práctica docente.

- ▣ **Participación colexiada de todos os membros que componen o Departamento Didáctico.** Esa participación implicará que os docentes se cuestionen, por exemplo, o seguinte:

- ¿que está a suceder aquí?
- ¿estamos a facer aquilo que nos propomos?
- ¿estamos a conseguir precisamente o contrario?
- por que?
- ¿como podemos mellorar aquilo que facemos?
- ¿serve para algo ou para alguén?

Cuestións que axudarán a incrementar a calidade do proceso educativo que se desenvolve no Departamento Didáctico.

O DEPARTAMENTO REALIZARÁ A SÚA AUTOAVALIACIÓN SEGUNDO SE RECOLLE NAS SEGUINTESE FASES

PRIMEIRA: O obxectivo xeral de avaliación é o *funcionamento do Departamento*. Ámbitos de avaliación a valorar:

a) *Organización e funcionamento do departamento*, desde a perspectiva do profesorado, do xefe de departamento e do equipo directivo:

- ▣ clima relacional e comunicación.
- ▣ desenvolvemento das funcións e asunción de responsabilidades dos membros do departamento.
- ▣ actitudes positivas de cara ao traballo profesional.

’ Realizarase unha enquisa entre os membros do departamento.

b) *Reunións do Departamento*.

- ▣ aspectos formais: convocatorias, ordes do día, actas, etc.
- ▣ dinámica das reunións: moderador, control do tempo, participación, etc.
- ▣ temática das reunións.

’ Realizarase unha enquisa entre os membros do departamento.

c) *Grao de incardinación do Departamento no centro:*

- ▣ coordinación existente coa C.C.P.
- ▣ coordinación cos demais Departamentos Didácticos.
- ▣ colaboración co equipo directivo.
- ▣ a percepción do equipo directivo.

Realizarase unha enquisa entre os membros do departamento.

d) *O nivel de satisfacción co funcionamento do departamento.* Valorarase o grao de satisfacción:

- ▣ do profesorado inter e intra departamental.
- ▣ do xefe de departamento.
- ▣ do equipo directivo.
- ▣ do alumnado, etc.

Realizarase unha enquisa entre os membros do departamento.

e) *Análise da programación didáctica,* grao de concreción, capacidade comunicativa, capacidade de atender á diversidade (adaptacións curriculares, etc.):

- ▣ o grao de concreción / abstracción da programación.
- ▣ análise dos mínimos esixidos.
- ▣ o grao de coherencia entre a programación didáctica e as formulacións institucionais (PEC, PCC, ROC, etc.).

Tratarase en reunión de departamento figurando como punto na orde do día.

f) *Material didáctico e curricular* do departamento:

- ▣ os criterios de selección do material (libros de texto, etc.).
- ▣ a existencia dun inventario do material.
- ▣ variedade de documentos e material dispoñible.
- ▣ liñas e criterios para futuras adquisicións.

Tratarase en reunión de departamento figurando como punto na orde do día.

g) *Funcións do xefe de departamento:*

- ▣ capacidade de organizar o traballo.
- ▣ a súa competencia para crear un clima de traballo adecuado.
- ▣ a súa disposición para potenciar a innovación e o cambio.
- ▣ a capacidade para promover e realizar a avaliación das súas funcións.
- ▣ a idoneidade para o cargo, etc.

Realizarase unha enquisa entre os membros do departamento

h) *Memoria final*:

- os resultados académicos.
- os elementos da programación.
- as propostas de mellora que se expoñan, etc.

Tratarase en reunión de departamento figurando como punto na orde do día.

SEGUNDA: *Avaliar a nosa práctica docente.*

a) *Autorreflexión*: o profesorado elaborará, cunha “periodicidade anual”, cuestionarios, escalas de estimación, protocolos, etc, para a análise dos obxectivos acadados no curso e que poidan levar á reflexión sobre a súa labor como docente.

Para o anterior, poderase utilizar o *diario de clase do profesorado*; o diario é un dos instrumentos mais útiles para chegar ao coñecemento, análise, comprensión e valoración da realidade escolar, xa que mostra unha panorámica xeral e significativa do que sucede na aula. A reflexión sobre o diario permitirá a detección de problemas, facer explícitas as concepcións e posibilitar melloras na nosa práctica docente.

b) *Valoración da nosa dinámica de clase*: este apartado realizarase persoal e voluntariamente polo profesorado do departamento. Para valorar a nosa “dinámica de clase” pódense utilizar os seguintes instrumentos: datos recollidos a través da avaliación do alumnado e a revisión da nosa planificación e da programación didáctica.

TERCEIRA: reflexión, toma de decisións e elaboración dun *Plan de Mellora*:

O departamento reflexionará sobre a información recollida: nas enquisas, nos puntos tratados en reunión de departamento e nos cuestionarios da autorreflexión do profesorado, e elaborará un “Plan de Mellora”, co obxectivo de rectificar e corrixir os aspectos negativos reflectidos e que ao mesmo tempo permita mellorar a nosa práctica docente e procurar un bo funcionamento do departamento.

CUARTA: *Aplicación do plan.*

Unha vez elaborado o “Plan de Mellora”, e vistas as correccións necesarias, utilizaranse as reunións de departamento como mellor ferramenta para comprobar a súa aplicación.

QUINTA: *Meta-avaliación do Plan.*

O plan realizado someterase a unha nova revisión polo departamento, co obxectivo de reflexionar sobre a súa efectividade.

- A través destas distintas fases que compoñen o proceso autoavaliativo promoverase unha práctica reflexiva que levará non só a unha mellora no funcionamento e organización do departamento se non que tamén incidirá no desenvolto profesional docente.

